

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Dania. — Grecya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 1. lutego. Wyrokiem prawnym wydanym dnia 29. stycznia r. b. Rajmund Ziętarski, rodem z Dąbrowy, cyrkułu Tarnowskiego, 41 lat mający, rel. kat., bezżenny, dyurnista, skazany został za przekroczenie przepisów paszportowych na czternastodniowy areszt. Wyrok ten potwierdzony przez wyższą instancję został dnia dzisiejszego ogłoszony i wykonany.

Z c. k. wojskowej komisji śledczej sekcji 2.

Czerniowce, 26. stycznia. Wyrokiem sądu wojennego skazani zostali za zatajenie broni następujący właściciele gruntów: Mikołaj Werenka i Piotr Panczuk obadwa z Lenkucza, następnie Żurawle i Iwan Bodnar obadwa z Straschy, nakoniec Jerzy Ziub, z Seletyna, wszyscy rodem z księstwa Bukowiny, a mianowicie pierwsi czterej dla okoliczności łagodzących na czternastodniowy, zaś Jerzy Ziub ze względu na to, że się tego przekroczenia dopuścił jedynie w zamiarze kradzenia zwierzyny, na czterotygodniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach; jakoż wyroki te potwierdzone w wyższej instancji zostały po ogłoszeniu wykonane.

Z c. k. wojskowej komisji śledczej sekcji 4.

Sprawy krajowe.

(Obwieszczenie.)

Lwów, 6. lutego. Uczniowie, którzy przy c. k. wyższym Gymnazjum Dominikańskim we Lwowie prywatnie egzamina składają, mają się od dnia 18. do 23. marca do egzaminów z pierwszego półrocza roku szkolnego 1850 w tym porządku zgłaszać: Dnia 18. 19. i 20. uczniowie czterech klas niższych, a 21. 22. i 23. marca r. b. uczniowie czterech klas wyższych.

Dyrekcya c. k. wyższego Gymnazjum Dominikańskiego.

(Wiadomości z Wiednia.)

Wiedeń, 1. lutego. Dziś odbyło się losowanie niemieckich banknotów, przyczem wyciągnięto seryę B. banknotów na 6 kr. i każdy tą głoską opatrzony banknot może w przeciągu dwóch miesięcy być wymieniany na sześć krajców w monecie brzęczącej.

Minister sprawiedliwości Schmerling odbędzie podróż inspekcijną do kilku krajów koronnych, w których zaprowadzono nowe trybunały krajowe.

Przy dzisiaj odbytem piętnastem ciągnięciu seryj pożyczki loteryjnej z r. 1834 wyciągnięto następujące numera seryalne:

1022, 448, 823, 307, 1645, 419, 2197, 2178, 1427, 729, 1829, 1393, 1725, 1768, 711, 1421, 2418, 1898, 501, 484, 160, 1816, 1098, 2444, 2442, 988, 1839, 1835, 1511, 786, 1568, 1508, 946, 2175, 625, 1185, 455, 575, 2242, 289, 549, 1746, 173, 1991, 2416, 1069, 654, 574, 1288, 1223, 1049, 2281, 2358, 1154, 1322, 867, 1823, 413, 257, 737, 2043, 316, 1681, 1006, 1233, 2341, 2254, 2398, 1667, 1915, 993, 2145, 655, 1914, 2082, 500, 1547, 1789, 1801, 1969, 2169, 2456, 2104, 1966, 103, 1939, 1444, 269, 1403, 979, 1485, 1862, 1166, 2252, 873, 2452, 2148, 2236, 447, 87, 1843, 1217, 517, 1854, 2284.

Ponieważ w niektórych krajach koronnych zniesione są istniejące potąd kasy obwodowe, w których przyjmowano subskrypcye na nową pożyczkę, przeto rozporządziło c. k. ministerium finansów, aby wszystkie strony mające udział w nowej pożyczce, od których się jeszcze należy opłata rat, te raty spłacały do c. k. kas zbiorowych istniejących w okręgu zniesionych kas obwodowych.

Dyrekcye teatrów otrzymały rozkaz od komendy wojskowej, aby niedawano więcej przedstawień, na których osoba Jego cesarskiej Mości przedstawiona jest na scenie.

(Lloyd.)

(Ogłoszenie ze strony dyrekcji banku.)

Wiedeń. Najjaśniejszy Pan raczył przyjmować dnia 16. stycznia r. b. na posłuchaniu niżej podpisanego gubernatora banku tu-

dziez całą dyrekcję bankową, i przyjąć najlaskawiej przedłożony przegląd obrotu pieniężnego instytutu bankowego w roku 1849, jako również i najuniżeńszą podziękę towarzystwa akcyonaryuszów za udzielaną ciągle instytutowi temu ochronę.

Najjaśniejszy Pan raczył też na zasadzie przedłożonej Jego c. k. Mości w drodze w. ministerstwa finansów propozycji wyberczej od wydziału zgromadzenia odbytego na dniu 7. stycznia r. b. potwierdzić najwyższem postanowieniem z dnia 16. stycznia r. b. w dotychczasowem urzędowaniu zostających pp. dyrektorów bankowych: Jana Chrzeciela Benvenuti, Zygmunta v. Wertheimstein, i Krystyana Henryka v. Coith — na dalszy czas statutami przepisany, a panów Jonasza Königswarter i Ludwika Robert mianować dyrektorami banku.

Wiedeń, 25. stycznia 1850.

Pipitz, gubernator banku.

Sina, zastępca gubernatora banku.

Erggelet, dyrektor banku.

(Trzymiesięczny wykaz austriackiego banku narodowego.)

Wiedeń, 1. lutego. Następujący jest wykaz kwartalny austriackiego banku narodowego.

Z końcem listopada: Zapas srebra 29,488,440 złr. — Obieg banknotów 252,920,295 złr. — Portefeuille 28,426,673 złr. — Forszusy i papiery publiczne 14,730,400. — Dług państwa 200,088,878 złr. i 12,240,850 trzyprocentowych asygnacyj kasy. — Z końcem grudnia: Zapas srebra: 30,064,823 złr. — Obieg bank. 250,477,658 złr. — Portefeuille 29,906,303 złr. — Forszusy i papiery publiczne 15,249,000. — Dług państwa 191,739,170 złr. i 16,047,340 trzyprocentowych asygnacyj. — Z końcem stycznia: Zapas srebra 30,541,486 złr. — Obieg banknotów 250,326,428 złr. — Portefeuille 30,030,736 złr. — Forszusy i papiery publiczne 15,494,700 złr. — Dług państwa 182,653,480 złr. i 20,719,070 trzyprocentowych asygnacyj i 713,989 krajowych asygnacyj węgierskich.

W porównaniu z wykazem z grudnia pomnożyły się: Zapas srebra o 476,663 złr. — Portefeuille o 124,433 złr. — Forszusy i papiery publiczne o 235,700; zmniejszyły się zaś: Obieg banknotów o 151,230 złr. Dług państwa do banku o 9,085,690 złr. Ponieważ zaś z drugiej strony jest o 4,671,730 złr. więcej asygnatów kasowych i 718,989 złr. w węgierskich asygnatach krajowych, a więc niestały dług państwa wynosi więcej o 5,390,719 złr., przeto redukuje się umniejszenie należności banku od państwa z sumy 9,085,690 złr., właściwie na 3,794,791 złr. Rata przeznaczona na umorzenie długu w sumie 96,948,768 złr. zredukowana jest obecnie spowodu spłacenia sardyńskiego podatku wojennego w sumie 6,973,263 złr. (o 952,600 złr. więcej) a z cztery i pół procentowej pożyczki w sumie 40,675,041 złr. (o 7,111,541 złr. więcej) na ogólną sumę 49,300,463 złr. Ostatni wykaz zapasu srebra obejmuje także w cudzych wezlach sumę 569,442 złr., a dzisiejszy wykaz sumę 179,442 złr.

(Lloyd)

(Środki ostrożności przeciw grożącej powodzi.)

Peszt, 26. stycznia. Pesztyńska najwyższa władza miejscowa przedsiębierze obecnie wszelkie środki ostrożności, jakie się zwykle zachowuje przy zagrażającej powodzi. Wody wprawdzie nie wezbrały jeszcze wysoko, mimoto jednak nabawiają słuszną obawą leżące masy śniegu, zwłaszcza, że po ostrych w ostatnim czasie mrozach poczęło nagle tajać. Wczoraj jeszcze było nadzwyczajnie mroźno, a dziś już wieje łagodny wietrzyk marmowy i śniegi topnieją. Aby lody na Dunaju puściły, potrzeba przynajmniej trzy dni tak ciepłych. Inżynierowie miejscy mają zresztą zlecenie czuwać nad tem jak najpilniej, aby wody nie zerwały grobli i szluz po kanałach. Jak tylko wody Dunaju wzniesą się w Budzie dwanaście stóp nad zero, mają być zamknięte wszystkie szluzy niżej położone. Wszystkie zasobne czółna zostały skonsygnowane, i przeznaczono do nich zdanych wioślarzy. — Magistraty w Wacowie, Granie, Komornie, Raab i w Preszburgu otrzymały urzędowy rozkaz przesłania do Pesztu co 24 godzin sztafetą raport o odpływie kry i wezbraniu wód Dunaju.

(Lloyd.)

(Traktat między Austrią a Parmą względem wysp na Padzie.)

Medyolan. „Gazzetta di Milano“ z 25. stycznia zawiera traktat zawarty między Austrią a Parmą względem wysp powstających na Padzie, dodając jako urzędową wiadomość, że ten traktat już opatrzony jest należyłą ratyfikacją i uważany być ma za prawomocny.

(W. Z.)

(O sprawie rozwiązaney Serbskiej administracji krajowej.)

Serbski dziennik „Pozornik“ donosi w ostatnim swym numerze następująco: „Podaliśmy do publicznej wiadomości pismo JE. Patriarchy do dawniejszej administracji krajowej Serbskiej z nakazem, aby się rozwiązała, a którem członkowie jej otrzymali zarazem wezwanie,

izby stawili się do dyspozycji nowo mianowanego szefa krajowego, generała Mayerhoffer. Donosiliśmy też, że pismo to zawiera nadto rozporządzenie względem odesłania archiwów do Karłowic — z wyjątkiem aktów ekonomicznego oddziału, gdzie mają leżeć w pogotowiu do dyspozycji przyszłego sejmiku krajowego. — Dla uzupełnienia i objaśnienia pisma pomienionego możemy podać jeszcze i tę godną wiary wiadomość, że według §. 7. udzielonej szefowi krajowemu, generałowi Mayerhoffer, instrukcji ministerjalnej, oddano temuż archywa tudzież personale dawniejszej serbskiej administracji do dyspozycji. Generał Mayerhoffer ma nadto rozpoznać starannie sprawę rozwiązania pomienionej zwierzchności, dopełnienie czynności służbowych, i sprawdzić złożony rachunek z użycia mianych wówczas do rozrządzenia środków, aby lud Serbski dowiedział się w drodze legalnej i zupełnie bezstronnej, jak jego finansami i innemi sprawami zawiadywano, i by w tej mierze mógł być zupełnie zaspokojony; a w końcu, że komisya, która ma się zająć likwidacją wydanych w ciągu wojny 1848 roku sum pieniężnych, zostawać ma pod kierunkiem pomienionego szefa krajowego, i udać się z nim do jego w Temeswarze siedziby.

(W.Z.)

(Wiadomości z Bośni.)

Z nad granicy Bośni donosi pod dniem 18. stycznia Agramer Zeitung: Niektórzy z mężów zaufania wysłani z Krainy przez insurgentów na obrady do Trawnika, zostali przyaresztowani, i zostają jeszcze podziś dzień w więzieniu.

Insurgenci pokładając ufność w swych deputowanych, że im przyniosą ulgę w nałożonych podatkach, są przeto w swoich nadziejach zawiedzeni.

Obrady w Trawniku miały być bardzo burzliwe; gdyż nalegano na dymisy namiestnika Wezyra Tahier Baszy, i wezwano Baszę Babic, aby objął tę godność. Jednakże Basza Babic, pomimo że jest lubiony i szanowany od większej części publiczności, nieprzyjął tego dostojęństwa, i owszem nastawał na to, aby spokojnie toczono obrady, i aby w tym względzie decyzji od Porty zażądano.

Kilku Muteselimów wyjechało z Trawnika z powrotem do domu. Również i Muteselim Arnautowicz wyjechał przed kilku dniami, by się w swojej Nahii poborem podatków zająć. Zamyślając zrobić początek w zamku Vranograka, chciał tam przyjechać, lecz Turcy dowiedziawszy się o jego zamiśle, zabronili mu wstępu, a tak zmuszony był udać się do Glinicy, a zamtąd do Buzima powrócić.

Insurgenci, którzy wiedzą z pewnością, że ich mężów zaufania przyaresztowano, zaczynają zbierać się w Kladus i Todorowo, i chcą ku Trawnikowi wyruszyć.

Z wojsk, które do Bośni przybyły, znowu większa część wymaszerowała; jednakże ciągle jeszcze zwożą do Bośni amunicję i zboże.

Hyszpania.

(Izba deputowanych. — Senat.)

Madryt, 20. stycznia. Izba deputowanych zajmowała się na dzisiejszem posiedzeniu dalszą dyskusją nad projektem ustawy względem upoważnienia rządu do dalszego pobierania podatków aż do przyszłego zwołania izb. Dep. Bermudez de Castro prowadził dalej zaczęta na wczorajszem posiedzeniu rozprawę obrzucając w cierpkich wyrazach byłego ministra finansów, pana Mon, gwałtownemi wyrzutami. Przy odejściu poczty prawił jeszcze z mównicy. Obawiano się aby namietna mowa jego niewywołała jakiej gorszącej sceny.

Zdaje się, że propozycja rządu przyjęta będzie w przyszły czwartek, poczem Senat niezwłocznie ten wniosek weźmie pod obrady i że bezpośrednio po uchwale Senatu izby się rozejdą. Mówią, że co do kwestyi rozwiązania izb, zdania są podzielone w gabinecie. Kilku ministrów obawia się, aby nowe wybory nie powiększyły liczby członków opozycji. Lecz generał Narvaez, którego nie więcej nie zatrważa, jak zdanie o nim jakoby był słaby i że się boi, żąda koniecznie aby zaraz po upoważnieniu odroczone izby, a potem niezwłocznie rozwiązano.

(Indep.)

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 23. stycznia. Królowa Izabella wyzdrowiała już zupełnie ze swojej ostatniej słabości.

W obec opozycji, której śmiałość z każdym dniem się wzmacnia, jasną jest rzeczą, iż ministerstwu nie innego uczynić nie pozostaje, jak zamknąć sesję zaraz po otrzymaniu upoważnienia, którego żądało względem dalszego poboru podatków.

Gdyby opozycja nie okazywała tak nieprzychylnego usposobienia względem rządu, byłoby ministerium przed zamknięciem izb przedłożyło kongresowi ustawę tyczącą się jurysdykcji finansowej w sprawach kontrabandy (już uchwaloną w Senacie); ustawę względem izby obrachunkowej i ustawę względem reorganizacji armii (nad którą dyskutują obecnie w Senacie). Dyskusya tych ustaw byłaby zatrudniła Kortezy aż do końca lutego.

Dziś dla święta niema posiedzenia; zdaje się że debaty nad zadanem upoważnieniem przeciągną się aż do soboty 28. stycznia.

Słychać, że generał Santiago Mendez Vigo, ma być mianowany jenerałnym gubernatorem wysp Filipińskich.

(Indep.)

Anglia.

(Królowa w stanie błogosławionym. — Polepszenie stosunków w Irlandyi.)

Londyn. „Times“ donosi: „Mamy dobry do mniemania powód, że król, rodzina pomnoży się zapewne około połowy nadchodzącego kwietnia o jednego członka.“

— Dziennikowi „Chronicle“ piszą z Dublina: Chociaż irlandzcy posiadacze gruntów i ich dzierżawcy potąd jeszcze zostają w przykrych ze sobą walce, a w skutek ustawy o ubogich leżą tak w południowej jako i zachodniej stronie kraju znaczne obszary ugorem, przecież stosunki znacznie się polepszyły mianowicie w tych okolicach, gdzie zaprowadzono lepszy tryb gospodarowania. Dowodem tego jest regularniejsza teraz w wielu miejscach wypłata czynszów dzierżawnych.

(Wniosek komitetu mianowanego dla komisji artystycznej. — Najnowsza wiadomość z Ameryki.)

Londyn, 22. stycznia. Mianowany dla artystycznej komisji komitet podał wniosek, aby rozpowszechniono ułożone w rosyjskim języku sprawozdanie o wszelkich potąd czynionych i jeszcze nastąpić mających zabiegach względem odszukania okrętów Franklina — we wszystkich w Ameryce posiadłościach rosyjskich i na północnych wybrzeżach Syberyi, z dołączeniem wydanego od posła rosyjskiego w Londynie rozkazu do popierania tej sprawy. Baron Brunow oświadczył się z wszelką dla rządu angielskiego w tej mierze pogotowością.

— Najnowsze doniesienia z Ameryki nie wielkiej są ważności. W senacie Washingtonskim debatowano nad bilem tyczącym się zawieszenia dyplomatycznych stosunków z Austryą.

(W.Z.)

Francya.

(Posiedzenie izby prawodawczej z dnia 28. stycznia.)

Paryż, 28. stycznia. Na wstępie dzisiejszego posiedzenia izby prawodawczej przedłożył dep. Grimault sprawozdanie komisji o wyborach w departamencie Gard. Według tego sprawozdania otrzymali pan Favaud były deputowany 34,382 głosów, pan Bugaril 22,723 głosów, a pan Lomderiez 11,626 głosów. Referent oznajmia oraz, że kilku wyborców założyło protestację przeciw nadużyciu władzy urzędowej ze strony burmistrza gminy w Ambessas, który przeszkodził wyborcom będącym przy wyborach mieć udział w głosowaniu. Pierwszy wydział izby sądził, iż ta protestacja jest dość ważną i uzasadnioną: proponuje przeto zgromadzeniu narodowemu, aby wyrzekło nagane przeciw wspomnianemu burmistrzowi. Protestacja ma być zakomunikowana ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości. Zresztą wnosi komisya, aby izba potwierdziła wybór pana Favaud. F. Barrot, minister spraw wewnętrznych oświadczył, iż należy wprzód wysłuchać burmistrza nim zgromadzenie przeciw niemu uchwali nagane. To uważa minister za swój obowiązek. Na zapytanie prezydującego potwierdza izba wybór pana Favaud a protestację odsła dwóm ministrom. Minister handlu Dumas przedłożył projekt ustawy względem kredytu dopełniającego. Z porządku dziennego przystąpiono do dyskusji nad ustawą względem gwardyi ruchomej. Dep. Clary przemówił krótko za swoim wnioskiem, aby gwardyę ruchomą zredukowano na jeden batalion. Generał Fabvier żąda, aby gwardyę ruchomą wynagrodzono w sposób godniejszy. Monel, referent oświadcza, że rząd ma najlepsze chęci względem wynagrodzenia gwardyi ruchomej. Zgromadzenie kończy ogólną dyskusję i postanawia przystąpić do debat nad poświadczami artykułami. Pierwszy artykuł wraz z dodatkami komisji przyjęto bez debaty. Dep. Charras wnosi, aby podoficerowie gwardyi ruchomej przypuszczeni byli z rangą swoją do armii. Hautpoul temu się sprzeciwia, Charras modyfikuje swoją poprawkę. Zgromadzenie uchwała, iż i zmodyfikowanej poprawki nieważnie pod obrady. Do artykułu 2. wnosi jen. Cavaignac dodatek aby postanowienia ustawy rozciągały się także na tych oficerów gwardyi ruchomej, którzy z powodu dymisy obecnie do niej nie należą. Zgromadzenie odsła ten wniosek do komisji. Dyskusję nad trzecim artykułem odroczone, ponieważ wniosek generała Cavaignac może zmienić jego ośnowę. — Drugim przedmiotem porządku dziennego jest drugie odczytanie ustawy względem kontraktów między właścicielami fabryk a robotnikami w fabrykacji jedwabów. Art. 1.: „Każdy fabrykant dający robotnikowi jedwab do tkania, obowiązany jest zaciągnąć w książkę, którą robotnik ma w swoim ręku, wagę i długość łańcucha, wagę i liczbę nitów sznurka, długość i szerokość sztuki przeznaczonej do wyrobienia.“

Dep. Sevestre oświadcza, iż projekt ministerjalny wymieniony jest przeciw wolności robotników. Dalszą jego mowę niemożna było słyszeć z powodu wrzawy. Gevairre oświadcza, iż żałuje, że zgromadzenie nie zważa na tę dyskusję. Tymczasem porozumiała się komisya względem ustawy gwardyi ruchomej z generałem Cavaignac i oświadczyła się za jego poprawką, którą też zgromadzenie przyjęło. Cały projekt tyczący się gwardyi ruchomej przyjęła izba większością 533 głosów przeciw 49.

(Wykaz francuskiego handlu z zagranicą w roku 1849. — Fabrykacja cukru krajowego.)

Paryż, 24. stycznia. Monitor ogłosił wykaz francuskiego handlu z zagranicą w roku 1849. W całym ciągu tego peryodu widać znowu znaczny wzrost przemysłu i handlu. Cła przywózowe przyniosły 127 milionów, to znaczy 37 milionów więcej niż w roku 1848, a tylko 7 milionów mniej niż w roku 1847, którato ostatnia różnica da się oprócz tego z nadzwyczajnych wyłamaczy okoliczności. Największy wzrost okazał się naprzeciw 1848 a nawet naprzeciw 1847 w przywozie produktów surowych, przyczem tylko cukier kolonialny i surowe żelazo wyłaczność stanowią. W bawełnie i wełnie okazał się bardzo wielki przybytek. Takż sam postęp widać w produktach wywozowych. Francuskie wina i likwory nigdy

nie szły w większej ilości za granicę. Towary bławatne, wełniane i bawełniane znalazły podobnie dobry odbyt, jako i wszelkie inne produkta fabryczne. Wykaz czynności francuskiej marynarki handlowej podaje ten ważny rezultat, że jej udział w transportach morzem w porównaniu z innemi handlującymi narodami podobnie znacznie się podniósł.

Fabrykacya cukru krajowego zaczyna znacznie kwitnąć. Natomiast bardzo podupadła na teraz fabrykacya cukru w koloniach, widocznie w skutek nagłej emancypacji niewolników. Z 99 milionów kilogramów w roku 1847 spadła roku 1848 na 62 milionów a roku 1849 na 57 milionów. Nie słysząc już o wynalazku Melsena pod względem fabrykacyi cukru, który niejaki czas zagrażał tej przemysłu wielką zmianą. Natomiast rozprawiają teraz wiele o wynalazku pana Rousseau, który w tem zależy, że się prąd węglowego kwasu przez odkrawki prowadzi. Syrop ma być w ten sposób tak czysty, że natychmiast z niego rafinowany cukier otrzymać można.

Włochy.

(Kwestya rzymska.)

Rzym. W dzienniku „Siecle“ z 29. stycznia czytamy następujące szczegóły, które lubo z wielu względów podpadają wątpliwości, jednak zasługują na uwagę chociażby tylko dla tego, iż wykrywają trudności jakie jeszcze zachodzą w kwestyi włoskiej.

„Jeden z naszych korespondentów donosił nam przed kilkoma dniami: „Nasza armia wyruszy z pewnością wkrótce, lecz aby znowu powrócić, z tą jednak różnicą, że kwestya już niebędzie kwestya rzymską; będzie to kwestya włoska, którą trzeba będzie rozwiązać z orężem w ręku walcząc o zasady.“ Ten sam korespondent donosi nam dziś, że święte kolegium po dokładnej rozprawie uznało niepodobieństwo przywrócenia świeckiej władzy papieża, szczególnie na prowincyi, bez nieustającej okupacyi państwa przez wojska obcych mocarstw, i że z tego powodu postanowiło zapobiedz rozprężeniu państwa papieskiego pod następującymi warunkami: Miasto Rzym, stolica udzielnej głowy kościoła, uznane będzie miastem wolnem zostającym pod strażą korpusu złożonego w liczbie stosunkowej do ludności katolickiej przez siedm mocarstw europejskich pierwszego rzędu. Prowincye zatrzymują herby papieżkie lecz we wszystkim co się tyczy administracyi cywilnej i politycznej przyłączone będą, według położenia jeograficznego bądź do księstwa Modeny, bądź do Toskanii, bądź do Neapolu. Duchowieństwo zatrzyma wolną administracyę swoich posiadłości, tak w Rzymie jako też na prowincyach; posiadłości te będą wolne od wszelkich podatków i od wszelkiej hy-potheki na teraz i na przyszłość.

(Indep.)

(Wiadomości bieżące z Rzymu.)

Rzym. 21 stycznia. Pomimo istniejącego zakazu odbył się dnia 19. stycznia w Teatro francese bal maskowy, na którym jak „Nazionale“ donosi, ani jednego niebyło Włocha. Po balu przyszło do bójk między Rzymianami będącymi w jednej kawiarni a francuskimi oficerami, którzy w towarzystwie masek kobiecych tam przyszli. Dwóch oficerów i siedm żołnierzy zostało ranionych, jeden Rzymianin został zabity. Przed kilkoma dniami była także bitka między jednym papieżkim żołnierzem a kilkoma Francuzami. Składowania z urzędów zaczęły się na nowo. — Mówią, że papież 2. lutego zrobi Rzymianom niektóre koncesye. Francuzi fortyfikują wybrzeże rzymskie i umieszczają w każdej wieży tam się znajdującej załogę 200 ludzi. Urządzono przy tych wieżach telegrafy dla komunikacyi w razie potrzeby. — Jenerałowie Cordova i Zabala przywieźli dla żołnierzy hiszpańskich składających załogę w Terracina od papieża w uznaniu ich zasług medale brązowe. Medal taki ma na jednej stronie napis: Pius IX. Pont. Max. Romae restitutus Catholicis armis collatis ann. 1849, na stronie odwrotnej jest potrójna korona papieżka z napisem: Sede Apostolica Romana. Pułkownicy rozmaitych pułków przypinali ten medal na biało-żółtej wstążce żołnierzom na prawej stronie piersi.

W Ankonie i w innych miastach państwa kościelnego zakazano także noszenie masek, ubiorów wojskowych itp. podczas zapust. — Muncypalność w Velletri nadała hiszpańskiemu naczelnemu jenerałowi Cordova honorowe prawo obywatelstwa. — W Ravenna schwytali władze morderców prałata Morini, dwóch braci stolarzy z Villa Mezzano. — Horace Vernet wyjechał z Rzymu.

Niemce.

(Publikacya wyroków śmierci.)

Drezno. Gazeta Drezdeńska zawiera następujące bliższe sprawozdanie dotyczące się obwieszczenia wyroku trzymanym w twierdzy Königstein więźniom: Heubner, Röckel i Bakuninowi. Zapadły w drezdeńskim trybunale apelacyjnym wyrok śmierci publikowano przed zgromadzeniem sądowym i w przytomności lekarza sądowego, gdy już i Röckel przystał był na publikacyę wyroku — z zawowaniem sobie jednakże wniesionej swej apelacyi przeciw odbytej z nim sądowej inkwizycyi miasto zachowania w tej mierze trybu sądów przysięgłych. Skazani wysłuchali wyrok na nich wydany z widoczną determinacyą, chociaż tylko Heubner — jako najbardziej winny, mógł być nań przygotowany; Bakunin zresztą oświadczył, iż się mu całkiem poddaje. Asesor Hammer zawiadomił go jednak, że według prawa nie może się zrzec bynajmniej rewizyi tego wyroku w instancyi wyższej. Skazani przeglądali następnie sami po kolei motywa wyroku. Heubner dał do poznania, iżby zmienienie kary śmierci na dożywotne więzienie nie uznał bynajmniej za złagodzenie lecz raczej zaostrenie wydanego nań wyroku. Stan zdrowia uwięzionych był zaspokajający. Na koniecznych potrzebach im nie zbywa; zajmują

się oni pracą naukową i czytaniem. Tylko dzienników politycznych nie dozwala im zwierzchność wojskowa czytać. Więźniom tym pozwalają na ich żądanie przechadzać się przez pół godziny każdego dnia i z osobna po dziedzińcu fortecy; obchodzą się z nimi przyzwyczajenie, chociaż zresztą dozoru ich służba nie wdaje się z nimi w żadne niepotrzebne rozmowy.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 29. stycznia.)

Met. Austr. 5% — 85 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 74 $\frac{7}{8}$. Akcye bank. 1244. Sarl. 33. Hyszp. 3% 29 $\frac{1}{2}$. Polskie 300 — 120; 500 — 81 $\frac{1}{3}$.

Prusy.

(Poselstwo królewskie.)

Berlin. 2. lutego. Pruska rządowa gazeta zawiera w urzędowej części następujący manifest królewski:

My Fryderyk Wilhelm z Bożej łaski król pruski itd. powzięliśmy z przedłożonych Nam ostatnich uchwał izb to zaspokajające przekonanie, iż izby przystąpiły do znacznie większej części Naszych propozycy z 7. t. m. odnoszących się do rewizyi konstytucyi. Załujemy, iż podobna jednozgodność nieudała się osiągnąć także i co do propozycyi względem zniesienia fideikomisów. Zastrzeżemy przeto w duchu tej propozycyi, przyrzeczonej w konstytucyi ustawie względem familijnych fideikomisów, nie tylko zapewnienie nabytych praw osób przynależnych, lecz oraz utrzymanie podstawy odpowiedniej składowi przyszłej pierwszej izby zapewnionemu mocą konstytucyi.

Zastrzeżoną w dokumencie konstytucyi z 5. grudnia 1848 rewizyę teję uważamy jako za ukończoną, wykonaliśmy konstytucyę z wszystkimi przez obydwie izby zgodnie uchwalonemi dodatkami i zmianami, i rozporządziliśmy ich publikacyę przez zbiór praw. Stosownie do ostatniego postanowienia konstytucyi złożymy teraz przepisane w niem zaprzysiężone przyrzeczenie w obecności zgromadzonych izb i wysłuchamy oraz przysięgi Naszych ministrów i członków obydwóch izb. Na ten akt uroczysty przeznaczyliśmy przyszłą środę 6. lutego r. b. i wzywamy izby, aby się na tym dniu o 11 godzinie przed południem w oznaczonym celu zebrały w Naszym zamku rezydencyonalnym w Berlinie.

Charlottenburg, 31. stycznia 1850.

(podpis.) Fryderyk Wilhelm.

(podpis.) Hr. Brandenburg von Ladenberg, von Manteuffel, von Strotha, von der Heydt, von Rabe, Simons, von Schleinitz.

(Wybory do parlamentu w Erfurcie.)

Poznań. 28. stycznia. Wybory do parlamentu Erfurtskiego, jak z dotychczasowych doniesień się okazuje, nie odbywały się w prowincyi tej z taką gorliwością, jakiej się słusznie spodziewano. Ze Polacy niechęcią mieć udziału w wyborach, o tem wiadano naprzód, lecz żeby Niemcy mieli się zachować obojętnie w obec sprawy takiej, która dla każdego z nich w szczególności już przeto samo musiała być osobliwie ważną, że stanowiła niejako pierwszy krok do urzeczywistnienia ich życzeń najgorętszych, tego niespodziewano się wcale. W ogóle skończyły się już wybory w 14 obwodach tej prowincyi, a zatem tylko z tej strony linii demarkacyjnej.

(D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 1. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 106 $\frac{3}{4}$. Oblig. długa państ. 83 $\frac{3}{4}$. Akcye bank. 95 $\frac{1}{2}$ M. Polskie listy zast. 95. Pols. 300 — 80 $\frac{3}{4}$; 300 — 122 L. Frydrychsдоры 13 $\frac{1}{2}$. Inne złoto za 5 tal. 12 $\frac{1}{4}$. Austr. bank. 95 $\frac{3}{4}$.

Dania.

(Ustawa względem mieszanych małżeństw.)

Kopenhaga. 15. stycznia. Ministerstwo wyznań religijnych wydało względem mieszanych małżeństw następującą ustawę: Odnosnie do §§. 81 i 84 praw zasadniczych wolno kapłanom krajowego kościoła kojarzyć małżeńskim węzłem osoby wyznania Mojżeszowego z członkami panującego kościoła, bez zasiągania w tej mierze, jak dotychczas, królewskiego pozwolenia, jednakże z obowiązkiem dla nowożeńców, aby dzieci spłodzone z takowego małżeństwa, zgodnie z panującymi dotąd ustawami w ewangelicko-luterskiej religii wychowywano, a przynależne władze mają jak dotychczas czuwać nad wykonaniem tego zobowiązania.

Grecya.

(O nieporozumieniu między Anglią i Grecyą.)

Dodatkowo do umieszczonych w wczorajszej Gaz. Lwow. wiadomości z Grecyi przytaczamy tu jeszcze niektóre szczegóły z „Lloyda.“ Żądania ze strony Anglii są następujące: 1) Wynagrodzenie w kwocie 800.000 drachmów angielskiemu poddanemu Dawidowi Pacifico (Izraelicie rodem z Portugalii) za szkody poczynione przez niektóre indywidua z niższej klasy ludu w jego własnym domu w pobliżu Aten. Przed kilku laty chciało pospółstwo podczas świąt wielkanocnych spalić bałwana, wyobrażającego Judasza, a nieznalazszy go na wyznaczonym miejscu, sądziło, że Dawid Pacifico skrył go w swem pomieszkaniu; 2) Wynagrodzenie 500 funtów sztr. temu samemu Pacifico za targnięcie się na jego honor; 3) Wynagrodzenie osiadłemu od kilku lat w Atenach i za greckiego obywatela uznanemu Anglikowi panu G. Finlay za należący do niego grunt, który na wystawienie królewskiego pałacu obrócono; 4) Wynagrodzenie za różne jonskie barki, które przed kilku laty korsarze mający na swych czakach królewskie herby w pobliżu Akarnanii zrabowali; 5) Wynagrodzenie kilku mieszkańcom jonskim, których przed kilku laty oskarżono o udział w powstaniu w Elis, schwytano i uwięziono; 6) Wynagrodzenie angielskiego poddanego, którego żandarmerya w Patras przyaresztowała i znieważała. Ogółowa kwota wynagrodzenia licząc w nią prowizyę po 12% wynosi półtora miliona drachmów.

Dnia 18. popołudniu chciał królewski paropływ „Otto“ udać się z Pireju do Syra z depeszami od greckiego rządu; ale że przed-

tem już oznajmiono było rządowi ze strony admirała Parker, że między greckimi wojennymi okrętami niewolao żadnego ruchu przedsiębrać; przeto angielski paropływ puścił się za statkiem „Otto“ i wezwał go, aby do Pireju powrócił, co też ten po otrzymaniu na piśmie wezwania natychmiast uczynił.

Dnia 19. o trzy kwadransy na dziesiątą pojechał angielski poseł z całym pakunkiem i wszystkimi urzędnikami ambasady do Pireju, siadł na statek „Bulldog“ i udał się natychmiast na admirałski okręt „Queen.“ Tego samego dnia przedpołudniem otrzymał pan Landos od angielskiego posła na pokładzie okrętu „Queen“ datowany list, w którym mu oświadcza, że ponieważ statek „Otto“, mimo wyraźnego żądania wice-admirała rozwinął żagle, przeto rozkazał zawrócić go do portu, do czego tem bardziej był zmuszony, ile że prócz innych instrukcyj miał także rozkaz nietylko paropływ „Otto“, lecz także inne greckie statki do portu Salaminy uprowadzić, i tak długo zatrzymać, dopokąd podane w nocy pana Wyse z dnia 17go stycznia żądania zaspokojone nie będą.

O godzinie dziewiątej w nocy zawieziono także paropływ „Otto“ i jeden grecki kutter do Salaminy. Równocześnie wyprawiono dwa angielskie paropływy do Paros, dla zabrania także korwety „Amalie“, lecz ponieważ była ogołocona z masztu, więc poprzestano na łodzi armatniej, która właśnie stała na doreczu. Jeden paropływ posłano za korwetą „Ludovico“, lecz ponieważ niewiedziano, w której stronie ona żegluję, przeto niewiadomo jeszcze, czy i tę korwetę schwytano. Rząd wysłał na wszystkie strony rozkaz, aby się użytym przez Anglią środkom bynajmniej nieopierać. W Syra dla braku należytych środków musiano użyć francuskiego pocztowego statku dla rozesłania rozkazów rządu.

Dnia 20. w niedzielę, około jedenastej przed południem zarzucił kotwicę w porcie Pireju c. k. austriacki wojenny okręt „Mariana“, który z Syra przybył z depeszami do austriackiego posła i do rządu.

Zdaje się, że c. k. sprawujący interesa postanowił ze względu na przykre stosunki namieniony statek w Atenach zatrzymać.

Zresztą niewiadomo dotychczas, jak daleko rozciągną się angielskie środki przymusowe; ale ze wszystkich okoliczności okazuje się, że Anglia postępowaniem tem nie samą kwestyę indemnizacyi, lecz całkiem inne zamiary chce osiągnąć.

Co się tyczy rządu greckiego, ten zachowuje się w tem wszystkim jak najspokojniej; bo ma nadzieję, że drugie dwa opiekunów mocarstwa — których reprezentanci prócz tego założyli już uroczysty protest przeciw użytym środkom przymusowym — przemówią energicznie w tym sporze z Anglią. Zapewniają, że poseł francuski wezwał flotę republiki, aby tutaj przybyła.

Ludność jest w największej rozpacz, i niezaniebduje okazywać swych uczuć rozmaitemi demonstracyami. Gdy król i królowa udali się jak zwykle w niedzielę na plac publiczny dla słuchania muzyki, przyjęto ich głośnym okrzykiem, a za powrotem odprowadzał ich lud aż do rezydencyi, powtarzając bez ustanku: „Niech żyje król, królowa, Francya i Rosya!“ — Gdy król i królowa weszli do pałacu, udał się tłum ludu przed okna francuskiego posła i rosyjskiego sprawującego interesa, i ponawiał te same demonstracye.

Nieznacznie po długiej przerwie wróciła do nas dawna wesołość, i kolejno po sobie idą zabawy tak prywatne jak i publiczne. Sama fizyonomia miasta już o tem mówi dokładniej, chciemy tylko rzucić okiem a sam ruch nadzwyczajny pod wieczór zapowiada coś większego, przynajmniej nie to co się zrana po twarzach czytało. — Wtedy jakaś ociężałość zdawała się zasępiać umysł, jakby człowiekowi przykrością być miało iść do pracy zatrudnienia dziennego albo go przerażała jakaś niepewność losów przyszłości. Myliłby się kto by nas o to posądzał; bo nasze warstwy, bióra i sklepy ożywoone są równie jak za zwyczaj, więc być niemogło ażeby jakiś wstręt do pracy ciążył na duszy; ani też domyślać się nie możemy, by obawa niepewnej przyszłości zatrząsała umysł, bo po świątyniach pańskich modlących się osób zrana nie wiele widzimy, przynajmniej nie tyle ile zwykle tam bywa. Z południa dopiero pogodniejsze twarze kupca i przechodzących stają się wymowniejsze, a pochwycone z podsłuchu słowa, jak wesoło noc na zabawie spędzali, odsłaniają istotę rzeczy.

Mówić nam jednak o zgromadzeniach prywatnych nie godzi się, bo słuszność i konstytucya każą szanować wyłączność prawa domowego; cieszyć nas tylko może, słysząc jaka wzajemność łączy przyjaciół i znajomych w jedno grono niewinnej uciechy. Tej swobody ducha winszujemy jej szczerze, bo do wszystkiego sposobi, a lubo ją cenimy nad wszystko, przecież z innych względów przenosimy publiczną zabawę. Nie dla tego że i nam w niej uczestnikami być pozwolono, albo byśmy w niej jakąś wyższość praw ludu upatrywali, bo ani nas ochota ani dziesiąta Muza polityki unosi; lecz dla

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol, 1. lutego. Według wykazów handlowych z Tarnopola, Trembowli i Zbaraża sprzedawano tamże na targach w ostatnich dwóch tygodniach zeszłego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 11r. 35k. — 10r. — 10r. 10k.; żyta 8r. 25k. — 6r. 40k. — 7r. 30k.; jęczmienia 7r. 20k. — 5r. 24k. — 7r.; owsa 4r. 22k. — 4r. — 4r.; hreczki 7r. — 4r. 48k. — 5r.; kartofli 4r. 15k. — 2r. 30k. — 2r. Cetrnarsiana płacono po 5r. 15k. — 2r. — 6r.; nasienia konicza tylko w Tarnopolu 22r. 30k. do 25r., wełny 212r. 30k. do 215r. — 0 — 162r. 30k. Sąg drzewa twardego 30r. — 9r. — 15r., miękkiego 24r. — 8r. — 14r. Funt mięsa wołowego 9½k. — 8k. — 8¾k. Garniec okowity 3r. 35k. — 4r. — 2r. 30k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 7. lutego.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	14	5	17
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyal zł. rosyjski	9	10	9	13
Rubel śr. rosyjski	1	46½	1	47½
Talar pruski	1	34	1	36
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	55	100	5
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	—	100	24

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. lutego. Hr. Piniński Leonhard, z Rokietnicy. — Bogucki Tomasz, z Leśnowieca. — Niezabitowski Stanisław, z Uherzec. — Szymanowski Szymon, z Spassowa. — Dombaj Dyonizy, z Winnik. — Urbński Jan, z Tarnopola. — Horodyński Dyonizy, z Babiniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. listopada. Fontana Antoni, do Brodów. — Bronowski Jędrzej, do Koziny. — Drzewiecki Józef, do Remenowa. — Zagórski Mieczysław, do Chech. — Zabielski Ignacy, do Litwinowa.

Spotrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. lutego

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do 6. z.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. z.	27 7 0	— 1°	0°	połu. wsch.	pochm.
2 god. z.	27 4 4	0°	— 1°	„	„ ☉
10 g. w.	27 3 10	— 0,3	„	„	„

T E A T R

Dziś: Dramat niem. „Maria Magdalena.“
Jutro: Komedia w 4 aktach „Żydzi.“

tęgo najbardziej, że w zabawach publicznych wieku naszego wyższy postęp ludzkości się przebiega. Wszak i przed laty ludzie bawili się, ale bawili dla siebie; dziś się bawią podobnie, ale bawią dla drugich. Może tam u starożytnych było przy wytwornej wystawie więcej szczeroci, być może; ale pewnej cnoty obywatelskiej, jaką nasz wiek się zdobi, u siebie nie liczyli, przynajmniej żadne dzieje nie wspominają, by owe przesławne olimpiady albo turnieje szły kiedy na korzyść ubóstwa.

Prawda że i z naszych balów jeszcze niewielkie dla biednych dochody; lecz to ztąd pochodzi, raz że nie liczymy dni czterestu w jednym tygodniu, a potem że i majątnych u nas nie tyle, by zwykłych dni siedm przyzwolicie z wystawą zapełnić. I mamy na to dowody jawne. We wtorek majątniejsi chcąc bal wyprawić, musieli się składać, i każdy z osobna przyczyniać się pewnym datkiem, na dowód, że bogactwa u nas tylko w jedności społecznej i zgodzie. — Dzięki uczuciu temu, wystawia instytut ślepych bal poniedziałkowy z dochodu, którymby się był pewnie nie cieszył, gdyby się obywatelstwo nasze jednomyślnie nie było przyczyniło. Cała publiczność spolem ubiegała się przyczynić do zapewnienia im losu; dostojniejsi zaszczycając obecnością swoją zgromadzenie przydawali dary znakomitsze, a mniej zamożni, za przykładem szlachetnego popędu przydawali grosz swój mierniejszy, co tem piękniej z ich strony, że nawet podziękowania za datek nie pragną. A i w tem jest jedna z cnót przywiązana do zabaw wieku naszego, że bawiący się ofiar nie liczy, jakie dla podratowania bliźniego niesie. Z tąd też śmiało wyrzec nam wolno proźbę: „Jeszcze, jeszcze jeden bal dla ubogich!“

Przy dzisiejszej Gazecie poprawne SPRAWOZDANIE Towarzystwa Dam Dobroczyńności.